

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Veda Pastası

Prof. Dr. Phil. Habil. İsmail Tufan

Sene 1993. Osnabrück. “90 yaşında... İki gün önce doğum günü vardı. Ellerimi sıkı sıkı tutuyor... sıkı sıkı anlıyor musun? Dudaklarını büzüştürüyor, kafasını uzatmaya çalışıp öpücük istiyor. Her sabah gidiyorum. Konuşmıyor. Birkaç kelime söylüyor. Fakat ellerimi sıkı sıkı tutuyor, dudaklarını...”

Ağlamaya başladı, 82 yaşındaki adamın gözlerinden yaşlar akıyor. Masanın üzerinde kendi yaptığı vişneli pasta, kahvelerimiz. İkimizin de yiyesi yok, kahvelerimizi yudumluyoruz. Adamın elleri koskocaman. Zayıf ve uzun boylu. Uzun zamandan beri tanıyorum onu. Benim evin altında oturuyor. Eşi her iki kalçasından ameliyat olunca benim evin altına, zemin kata taşındılar. Kadın merdivenleri çıkamıyor.

Geçenlerde zil çaldı, kapıyı açtığımda. Bir şeyler söylüyor tam ne demek istediğini anlamıyorum. Heyecanlı. “Gel içeri gel, bir kahve ister misin?” İkinci defa sormama izin vermedi içeri daldı. Oturduk koltuğa, kahvesini verirken halini hatırladım “Nasıl olacak! Yara açılmış bel kısmında, neredeyse poposuna yakın bir yerde. Koskocaman bir yara.” Hâlbuki o kadın buraya taşındıklarında faal biriydi. Haftada iki gün kendi yaşlılarından meydana gelen bir ipek boyama kursunun başkanıydı. Övünerek anlatırdı kursu kendisinin yürüttüğünü. Şimdi kocasından onun hakkında haber alıyoruz. Hastaneye kaldırılmış hemen. Yaranın temizlenmesi, kapanması için birtakım tıbbi girişimlerin yapılması gerekiyormuş. İki saatte bir yatağında pozisyonunun değiştirilmesi gerekiyor iken kadını olduğu gibi bırakmışlar. Kendisi dönemiyor. Sonunda koskoca bir yara açılmış. Konuşmadığı için derdini anlatamamış. “Bağırdım çağırdım” diyor kocası. Bakımevini ayağa kaldırmış.

Allah var yukarıda, adam sonuna kadar karısına evde baktı. Kaç defa bir bakımevine vermesini söylediysem de, buna yanaşmadı. “Ona benim bakmam lazım” dedi. Kendisi de bağırsak kanseri oldu. Bağırsağını kestiler ve dışarıdan bir torba bağladılar. “Günde iki defa değiştiriyorum... Doktor bağırsağımı içeriden de dikebiliriz dedi, ama dikişler patlarsa, olduğun yerde kalırsın dedi, ben de bu torbayı tercih ettim. Sorun yok her şey iyi. Asıl problem karım” diyor.

Bunları anlatırken elinde bir anahtar, bana uzattı. Ben çok şaşırımdım. “Bana bir şey olursa içeri girebilesiniz diye, bunu alın sizde kalsın.” Ne demek istediğini ikimiz de anladık. Ağır Alzheimer hastası karısını bakımevine verdikten sonra tek başına kaldı. Onunla elimizden geldiğince ilgileniyoruz. Cep telefon numarası var, arada sırada arıyoruz. Zaten hemen altımızda oturuyor, haftada birkaç defa zilini çalıp “yaşıyor mu?” sorumuza cevap alıyor. Her kapıyı açtığında gönlümüz ferahlıyor.

“Ölürsem kimin haberi olacak, apartmanı koku sarmasın” diyerek anahtarı uzattığında “o kadar kolay aramızdan çekip gidemezsin” falan dedim ama aslında yaşlı komşum bilimsel yayınlarda böyle açık bir şekilde ifade edilmesi tabu olan bir durumu tüm çıplaklığıyla

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

söyleyerek, bizi de hayatın gerçekleriyle yüzleştiriyordu. Yalnızlık, yaşlılıkta sadece psikolojik bir sorun değil, aynı zamanda bedensel bir sorun. Yalnızın artık yalnızlığının bittiği anda başlayan sorunun geride kalanlara sorun olmaması için anahtarını bana teslim ediyor.

Tam evden çıkarken telefonum çaldı: “Pasta yaptım, gel kahve de hazır, biraz da sohbet edelim” dedi. Ben ise berbere gidiyorum. “Bir saat sonra gelsem olur mu?” dediğimde “tamam” dedi. Zilini çaldığımda sanki kapının arkasında bekliyordu. O kadar çabuk açtı ki kapıyı.

Yaşlı komşumla daha önce hiç yaşamadığım tuhaf bir komşuluk ilişkimiz var şimdi. Karısı 90 yaşında, Alzheimer hastası, bakımevinde. Hastalığın herhalde son aşamasında. Kocasının da hayatta olup olmadığını kontrol etme vazifesi, adamın kendisi tarafından bana verildi. Bu çok tuhaf bir duygu. “Beni sık sık arayın ki kokuşmayayım” diye tembih eden komşum pastayı keserken, karısını anlattı. “Ellerimi sıkı sıkı tutuyor, dudaklarını büzüştürüp kafasını bana uzatmaya çalışıyor. Konuşamıyor ama benim kim olduğumu biliyor.” Bunları söyledikten sonra şunları da ekledi: “Oğlum bizi yanına almayı düşünüyor. Bütün işlemleri yaptı. Annesine bakımevi buldu ve bana da iki odalı bir ev. Taşınıyorum yani. Sizin de yükünüz hafifleyecek.” Okurlarıma zihin ve beden sağlığı yerinde iyi bir yıl diliyorum...